חדרה הישנה
וחדרה החדשה

הסיפור של בית חיינו

פנימי – לבוגרים בלבד

זר לא יבין

פתיח

א"ה: השורות הבאות נכתבו, מתוך סערת רגשות, בליל שישי נר ב' דחנוכה, בזמן שכבר מזה חודש ימים מרן הגר"ח שליט"א, הורה להורים של חברינו מבני הישיבה, להעביר את בניהם למקום תורה אחר. [לפני זה היה תקופה שאמרו שמרן הגר"ח אמר שאין להכנס לשיחות מורנו המשגיח שליט"א].

לעומת זאת, כפי הנשמע בתקופה זו ההוראה שיצאה על ידי מרן הגראי"ל שליט"א, היא להמתין ולעשות כל דרך כדי להשתיק את הנושא, ואינו עונה תשובה ברורה וחד משמעית להורים השואלים לדעתו. [למעט אלו שכבר היתה להם הוראה ממרן הגר"ח שליט"א].

היום אירע דבר חריג מאוד בישיבה. הראש ישיבה עלה באמצע סדר א' לביהמ"ד, ומסר דרשה לכל בחורי הישיבה, לא "מאמר", ולא רק לבחורי שיעור ג' וקיבוץ. זה צעד שאיני זוכר כמותו בישיבה. לתוכן הדברים לא אכנס כעת, אבל מיד אחרי אמירת השיחה, הראש ישיבה תלה מכתב בכניסה לבית המדרש, עליו היה חתום גם המשגיח, שבו הביעו צער וחרטה על התקלה שאירעה בישיבה בערעור אמונת חכמים.

כעת לאחר שהראש ישיבה תלה את המכתב, ואמר בדרשתו שעל דעת גדולי ישראל זהו תיקון מספיק למצב הנוכחי [כשכולנו תקוה שאכן הישיבה תחזור לאיתנה הראשון בהנהגת רבותינו שליט"א], והרי ברור לכולנו שלמרות שיש לנו הרהורים ולבטים על ההוראה, אולם למעשה, לא נסור מן הדבר אשר יאמרו, גם כשזה במצב "על ימין שהוא שמאל". לפיכך הדברים הבאים יהיו בבחינת לימוד הסוגיא, ללא מסקנות להלכה ולמעשה המסורות לגדולי ישראל.

הדברים הבאים נכתבים מתוך נשמת הישיבה, כשהכותב מוקף גם בחברים אברכים מופלגים שגדלו מחוץ לאווירת הישיבה, שאינם מבינים כלל למה אנחנו "משוגעים" על הישיבה, ועל איך אנחנו "רותחים" שמזה תקופה "מרסקים" את הישבה, והם חושבים באמת שהסיפור התחיל בערעור על אמונת חכמים בחדשים האחרונים, כפי שהגיע לשיאו בפרהסיא בתקופת הבחירות האחרונה. בחלק הזה, גם הראש ישיבה והמשגיח מכירים שהיתה "תקלה", ואף כתבו שהתחרטו עליה.

אך לנו בני הישיבה, מקור מחצבתנו ובית חיינו, שנשמנו כל העת בתוך אווירת הישיבה, הנושא הוא לא ה"תקלה" הזו, אצלנו זה עוד דרך להסיט את הנושא עצמו לכיוון ההצבעה בבחירות, כי למי שגדל בתוך ד' אמות של הישיבה ברור שאירע שינוי מוחלט בכל מהותה של הישיבה בתקופה האחרונה של השנתיים או שנה וחצי האחרונות, החינוך של חדרה היה תמיד "לא להתערב", והוא התהפך לחינוך של "כן להתערב".

פרק א

המעלות והחסרונות של הישיבה [כל השנים]

מעלות:

- התנתקות מוחלטת מהעולם החיצון, [כולל מהעולם התורני].
- גאוות היחידה של בני הישיבה ובוגריה במלחמתה של תורה ודרכי הבנתה. [המשפט של המשגיח: "כשם שהובדלנו להבין מסכת יבמות, כך אנו מובדלים בפלאפונים"].
- הכשרונות המיוחדים של הראש ישיבה שליט"א וכישוריו המעולים בסברא ובהסברה.
- אישיות המשגיח הרב נוביק שליט"א ושיחות הבהירות על אמונה וביטחון ומהות בן ישיבה.
- הרמי"ם כדוגמת מורנו הרב גפן זצ"ל ולהבחל"ח מורנו הרב רוטשילד שליט"א ושאר רבני הישיבה שליט"א, שכל מציאותם זעקה לנו: "אחת שאלתי" - בליבון סוגיא ואהבת הסברא מתוך חדוות התלמוד, כעיסוק יחיד! ברוחניות של בן תורה.

חסרונות:

- עיסוקו האובססיבי של הרב נוביק בנושאי השקפה [ציונות ולאומיות, רבנות - היכל שלמה ו"הרב" קוק, מזרוחניקים ו"ישיבותיהם", חב"ד ו"הרב" יוסף] והפיכת הנושא למרכזי בפני עצמו בחיי בני הישיבה.
- חינוך לביקורתיות על כל דבר. לעתים הביקורת קטלנית לחלוטין, המשגיח החדיר בועדים ובשיחות פרטיות, כי "'שפתי חיים - אמונה והשגחה' הוא כפירה"!!! "'עלי שור' מלא כפירה ובל יראה ובל ימצא"!!! "הרב גרוס - לא בשביל בן תורה"!!!
- התעלמות מוחלטת בשיחות מנושאי תיקון ועבודת המידות. [מעולם לא יצאה חוברת ואף לא שיחה, שכל עניינה כעס, גאווה, וויתור].
- אישיות והנהגה אישית של הראש ישיבה. [ולמעשה כבר נאמר רבות ע"י המשגיח, שאסור לנו לשאול שאלות על הראש ישיבה].

באופן כללי, התועלת היתה מרובה על החסרונות, ולמרות שכמות המשברים בין בחורי הישיבה היתה גדולה יחסית לישיבות אחרות, בכל זאת התייחסנו לישיבה כאל מקום חיובי שמחנך בחורים לגדלות בתורה ויראת שמים מתוך הערצה עצומה לישיבה, לראשיה, לרבניה ולכל אחד מאיתנו בני הישיבה, באווירה ייחודית שקשה למוצאה במקום אחר.

הכרנו את החסרונות [ברמה זו או אחרת] כמו גם את המעלות, והם היו מוכרים לכל אבא ולכל מחנך ששלח את בנו ותלמידו לישיבה הקדושה, וזו היתה הסיבה שיכולנו להתעלות מעל החסרונות ולהתמקד בחלק החיובי והמועיל, לתועלת ולטובת עתידנו הרוחני.

פרק ב

חדרה הישנה – כך נראית ישיבה!

אין זה סוד כי הייחודיות שגרמה להורים תלמידי חכמים ומבקשי עליה, לשלוח את בניהם לישיבה כל השנים, היתה בהצלחה המסחררת של הרב ארנברג לנתק את הישיבה ואת כל בחוריה עד אחרון שבהם, מכל הפרשיות והתסבוכות שהיו וישנם בציבור בני התורה ורבותיהם, הן המקומיים והן המהותיים, הן הזמניים והן הנמשכים. היה ברור שכל חדרה'תי, הוא לגמרי מחוץ לנושא.

"במשך 13 שנה שהציבור שלנו עובר גל של מחלוקות, דילגו ע"ז בישיבה, גם כשהיה קשה להבין, הר"י והמשגיח חינכו תבין שאתה לא מבין ואל תתערב במחלוקת" [דברי ר' גש"י בהקלטה].

זאת למרות שדעתם של חלק מצוות רבני הישיבה בנושאים שעמדו על הפרק ידועה היתה לכל, וחלקם היו משני צידי המתרס בנושאים שונים, הצליח הרב ארנברג להוביל בצורה כזו שלתוך אווירת הישיבה לא נכנס דבר מכל זה, והתחושה היתה לכל בני הישיבה שכולם אהובים וכולם ברורים, ואין לישיבה שום צד ודעה בנושאים הללו. [דוגמה קיצונית יותר, בישיבה היה ידוע דעתו של המשגיח על עברו של מרן הגריש"א זצ"ל, והיה מוחלט ומוסכם שאין זה עניינם של הבחורים].

יתירה מזו, הישיבה חינכה אותנו והביאה אותנו למצב של הרגשת עליונות שאנו מעל לנושאים האלו, והחדירה בנו תחושת מיאוס מתוך קיצוניות, כלפי שני הצדדים, בכל המקומות שכן היו בהם בעיות.

אם כל זה נכון היה בנוגע למחלוקות וחיכוכים שהיו במקומות אחרים, שלא היתה להם דריסת רגל לתוך הישיבה. שבעתיים נכונים הדברים ביחס לכל מה שנקרא "פוליטיקה", אם זה בחירות, אם זה עיתונים, וכל סוגיות הכלל, שלא היתה להם שום דריסת רגל במחשבה של בחור חדרה'תי. וכלשונו של הראש ישיבה: "הנהגת הישיבה מאז לחנך לתורה ויראת שמים בלבד, ללא שום התעסקות בדברים אחרים", ומחמת זה היה ברור **שהראש ישיבה והמשגיח אינם מביעים דעה** בענין בחירות.

פרק ג

השינוי בשנה וחצי האחרונים לעומת המצב הקודם

בשנה וחצי האחרונה חל שינוי בולט בכל הגישה, חדרה חדשה, כאשר הרב נוביק השליט קו, בשתיקתו ובהסכמתו של הרב ארנברג, שלכל בחור ואברך חדרה'תי צריך להיות דעה בכל נושא ציבורי ופוליטי, והוא צריך ללמוד את הדברים ולהכריע בהם. ואם כי לא תמיד דיברו ברורות על כיוון ההכרעה הרצוי, כשאת זה נתנו לבחורים להבין בעקיפין או על ידי שליחים שונים, אבל השינוי היה ברור וחד, שמעתה כל חדרה'תי צריך להיות בעל דעה בכל נושא ציבורי העולה על הפרק, בניגוד מוחלט לכל מה שהיה עד עתה.

המסר לבני הישיבה מכל סיפור וסיפור בפני עצמו, וממכלול הסיפורים יחד, היה ברור וחד משמעי: תפסיקו להיות מחוץ לסיפורים כמו שהיה עד היום, תתחילו להיות עם דעה על כל דבר, ותיהפכו לאקטיביים ופעילים בכל פרשייה, תוך כדי נשיבת רוח מלמעלה לאן להטות את הדברים.

כשדחפו אותנו להתערב, זה הועמד בפנינו, עם כל החינוך החדרה'תי. דהיינו שכל נושא שהכרענו בו, צריך להיות מתוך הכרה מוחלטת שלא רק שהאמת היא לצידנו בצורה מוחלטת, אלא בתוספת שהצד השני משתווה לכל הדוגמאות השליליות והנוראיות שעליהם דיבר המשגיח בכל השיחות והועדים. עד למצב שאפשר ליטול צד ברור והתערבות במחלוקת, ולשאוג בכינוס בוגרים: "איננו מתערבים, אין שני צדדים".

החינוך החדרה'תי בא לידי ביטוי גם בעובדה שבפנייה של הראש ישיבה והמשגיח או בשמם בנושאים כאלו, גם בתקופה האחרונה, לא כללו הוראה והכוונה מפורשת כיצד לנהוג, אלא תמיד בליווי הסיסמה החדרה'תית שזר לא יבין זאת: "כל בוגר של הישיבה אמור להבין לבד באיזה מפלגה הוא אמור לתמוך" כלשונו של הרב ישעי' שולזינגר [חתנו של המשגיח] בשמו של אחד מרבני הישיבה, או "מי שבר דעת מבין שמצביעים כך" כדבריו של הראש ישיבה שצוטטו בפיו של גדלי'. כך בכל נושא, הסיסמה היא שלבחור שלמד בישיבה ודאי שצריך להיות מובן מאליו איך הוא צריך לנהוג. בעוד בעבר הסיסמה שליוותה אותנו תמיד היתה: "תבין שאתה לא מבין".

פרק ד

דוגמאות לשינוי

הדוגמאות הבאות, נכתבו מתוך התחבטות אם בכלל צריך להכנס לדוגמאות, באשר לכל דוגמא בפני עצמה אולי תיתכן תשובה ספציפית לאותו מקרה, אך מכלול הסיפורים והמסר העולה מהם, הוא אחד, המלמד על שינוי הקו מ"לא להתערב" ל"כן להתערב".

ומכאן לדוגמאות:

- ההתמודדות ודרכי המלחמה מול גזירת הגיוס: עירבו את בני הישיבה בדעות השונות בענין, ואף כוונו להחליט בשיטות כאלו ואחרות כדעה אחת בענין [בניגוד לדעת רוב גדולי הדור, אך הנושא לנו כחדרה'תים אינו הנושא עצמו של דעתם של רבני הישיבה, אלא עצם עירוב בני הישיבה בעיסוק השנוי במחלוקת, מה שלא היה מעולם].

- ההתייצבות בלשכות הגיוס: הרב נוביק דאג להשליט בישיבה אוירה שהממשיכים להתייצב לצו ראשון בלשכות הגיוס כפי שהיה מאז פרוץ המדינה, מתקלקלים וחוזרים בחורים אחרים וחלשים יותר מהבחורים האחרים. [כנ"ל, הנידון הוא לא עצם הנושא, אלא שינוי הגישה, ועירוב בני הישיבה בנושאים שנויים במחלוקת].

- עיתונים: בעבר היה אף העיתון החרדי מוקצה לחלוטין אצל רבני הישיבה, שדיברו על כך בתוך הישיבה דברים ברורים ונחרצים ביותר בצורה קיצונית, במשך כל העשור האחרון ואף יותר מכך. והנה לפתע לפני כשנה וחצי, בתוך בנין הישיבה, בתוך ביתו של הרב ארנברג, בתוך ביתו של הרב נוביק, התחיל להגיע כל יום עיתון. [יודגש שוב, הנושא לנו כבחורים ואברכים, אינו על איזה עיתון או על מה שיש בו, אלא הנידון הוא על הכנסת ועירוב הנושאים השנויים במחלוקת, לתוך הישיבה, ובהשפעה רבה על בחורי בית המדרש, בשינוי מוחלט של קו הישיבה מאז היווסדה בחדרה].

- בחירות, כנסת ועיריות: בעבר, בחורי ישיבת חדרה היו נוסעים אחרונים להצבעה [האוטובוס מהישיבה היה יוצא רק בערב], תוך הדגשה שהנושא על כל חשיבותו, לא שייך בכלל לבני ישיבה, ובמיוחד לא לחדרה'תים, שאין להם בעולמם אלא תורה והשקפה טהורה בלבד.

- יציאה להפגנה: בעבר היה ברור, שגם אם גדולי הדור יורו על כינוסים ועצרות וק"ו לצאת להפגנה, המקום האחרון שממנו ייצאו - אם ייצאו - בדיעבד שבדיעבד, יהיו רבני ובחורי חדרה [שהם "מובחרים", "מעל" להנהגת כלל ישראל]. פתאום רבני ובחורי חדרה הפכו לציבור פוטנציאלי למארגני הפגנות.

- "כנסי בחירות לבוגרים": בעבר לא היה עולה על הדעת, שנושאי בחירות שייך לבחורי ובוגרי הישיבה. לפתע הפכו בוגרי הישיבה, לכתובת רצויה להשמיע את משנת הראש ישיבה או המשגיח בנושא. לכל אחד מאיתנו היה ברור עד אותו יום, שדבר כזה לא יתכן בעולם, והיה ברור שאם הראש ישיבה והמשגיח יידעו על כנס בחירות לבוגרים, הם מיד ישתוללו ויורו לבטל את הכינוס, ולא משנה מי ומה הדוברים בו.

  לפתע, לא רק שכנסי בוגרים נערכים, עוד נשמעים בו דברים ודעות בשמם של רבני הישיבה. והמפתיע מכל, לשום ישיבה [למעט "בית שמעיה", שהראש ישיבה עצמו קרא לכינוס בשל הצורך הייחודי במקום שכזה] לא ההינו לעשות כנס בוגרים על נושא בחירות. יודגש שוב, הנושא הוא עצם עירוב שם הישיבה ואברכיה לנושאים פוליטיים ובעלי מחלוקת.

- "אין היום הנהגה": המסר הנושב מכל דברי הנהלת הישיבה והכרעותיהם, כי אין היום הנהגה המסורה לגדולים, לא בענייני ציבור ובמיוחד לא בענייני ישיבות. מרן הרב שך נפטר, מרן הגרמי"ל נפטר. ובכל מקרה, לישיבת חדרה לכשעצמה יש "מסורת" ברורה לעצמה מגדולי הדור הקודמים זצ"ל, ולכן הם אינם זקוקים כלל להנהגת גדולי הדור שליט"א.

- "עובדים על הגדולים": הראש ישיבה והמשגיח, בשיחות פרטיות עם בחורים, מרבים לספר, כי היום "עובדים על הגדולים". המסר בתקופה האחרונה הועבר בכל דרך, כי הנהגת הדור כיום היא בידי "אנשי דמים ומרמה" שמסובבים את הגדולים. כאשר אחד התלמידים שאל את המשגיח, שהרי אלו היו טענות המשכילים מאז, ענה לו: אכן, אז טענו כך, היום זה אמת!

פרק ה

אפשרויות הגורמים לשינוי

מה הביא לשינוי? קשה להסביר ולהניח את האצבע על הנקודה שגרמה לכך. ברי אמנם שישנם מספר שינויים עובדתיים שיתכן מאוד שהם אלו שתרמו לשינוי הכללי בגישת הישיבה לכל הנושאים. יודגש כי פרק זה בשונה מהפרקים הקודמים, אינו הצגת עובדות, אלא ראיית התמונה מתוך מבט הכותב, ואפשר לדלג עליו.

מבחינת העובדות אפשר להצביע על הגורם הראשון בזמן, בחוסר ההנהגה והניווט של הישיבה. אם בשנים עברו, הרב ארנברג היה נכנס כסדר להתייעץ אצל מרן הגרמי"ל זצוק"ל, ובמיוחד מאז חולשתו של מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל, היה הגרמי"ל זצ"ל מכוון רבות את דרכה של הישיבה. הרי שבשנים האחרונות, ובמיוחד מאז הסתלקותו של הגרמי"ל זצ"ל, אין לרב ארנברג שום מורה דרך, השומר על צורת הישיבה.

שינוי נוסף שחל במציאות היומיומית של הישיבה מהימים שהיינו בחורים בישיבה, הוא בפטירתו של מורנו הגר"מ גפן זצ"ל. הוא לא היה רק ר"מ בישיבה, אלא דר ושהה כל העת יחד עם בני הישיבה, בבחינת "הנה נא ידענו כי איש אלוקים קדוש הוא עובר עלינו תמיד", והיווה דמות נערצת לכל בני הישיבה שאין לו בעולמו אלא שקיעות מוחלטת בתורה, וזו בלבד.

ראינו וחווינו, כי מי שיש לו את הגמרא, ויש לו את המתיקות בסברתה, לא צריך שום דבר נוסף, ולא חסר לו שום דבר נוסף, לא ברוחניות ולא בגשמיות. מראהו ואישיותו, לצד המשגיח שליט"א שאף הוא שהה כל העת באווירת הישיבה, השלימו זה את זה, ובניסוח בוטה יותר, הני תרי ריעין איזנו את עולמנו.

החלק הכי בולט מבחינת העובדות בשינוי הקו מ"לא להתערב בשום דבר" ל"כן להתערב בכל דבר", הוא נושא אברכי הקהילה, הן אלו האקטיביים באופן ישיר בנושאי ההשקפה ומנויי הפלס, והן אלו האקטיביים בנושא יצירת התלות והשעבוד הנפשי המוחלט לראש ישיבה ולמשגיח, לעיתים עד כדי "משיחיות", תוך העמדתם מעל ומחוץ לכל גדולי ישראל ומאורי הדור, יהיו אשר יהיו. תוך העמדתם מעל ומחוץ להורים, יהיו אשר יהיו. אין לשער ולתאר, את הרוח והלהט שהכניסו בתקופה האחרונה אברכי הקהילה, הנוטלים חלק פעיל בכל הנושאים שעולים על סדר יומה של הציבור החרדי, ומעכירים את הרוח בישיבה, ומערבים אותה בכל הנושאים הללו, בניגוד לכל מה שהתרחש בישיבה בכל שנות קיומה.

במקביל, אברכי הקהילה יצרו לראש הישיבה תשתית שכזו, ודחפו אותו בכל התקופה האחרונה להאמין בעצמו שדעתו אינה נופלת בחשיבותה מזו של שאר גדולי הדור, והתלמידים מעוניינים להקשיב לדעתו, ולא לדעת גדולי ישראל משום צד, כלשונו של אחד מהם: "הראש ישיבה צריך להעיז לעשות ככל העולה על רוחו, ולא לקבל תכתיבים מאף אחד מגדולי הדור!" [הדברים מצוטטים מתוך דבריו של אחד מאברכי הקהילה, המופיעים בנספח]. וכבר אמרו "אויבי איש אנשי ביתו".

פרק ו

המצב העובדתי בישיבה בחצי השנה האחרונה

הנושאים שעמדו על סדר היום בציבור החרדי בכלל בתקופה האחרונה, ובקרב בני התורה בפרט, לא היו רק רעיוניים והשקפתיים, אלא הפכו להיות מעשיים.

במצב זה, כל בחור בישיבה נאלץ להכריע האם הוא בעד הקו הרצוי של המשגיח, או נגד קו זה. לדוגמא, במוצאי שבועות תשע"ג אם להתייצב בהפגנה של העדה החרדית והגר"ש אויערבאך, בהמשך אם להתייצב בלשכת הגיוס, ובתחילת זמן החורף למי להצביע בבחירות בבני ברק - ירושלים - קרית ספר.

כל זה הביא לכך, שנוצרו שתי מחנות בתוך הישיבה, כאשר אחד משתי המחנות [ואין זה נוגע לגופם של דברים, לאיזה צד השתייך המחנה הזה], גובה לחלוטין על ידי הרב נוביק ואנשי הרב ארנברג [הרב ארנברג באופן אישי היה יותר בגדר "אין ולאו ורפיא בידיה"]. אמנם עדיין לא הגענו למצב שמחמת החלוקה של המחנות אירעה הפרדה בין בחורים בחיי הישיבה, בלימוד חברותות, או בשהות בחדר משותף [כמו שאירע למשל בפוניבז'], למעט מקרים בודדים. עם זאת, החיכוכים היו גם היו, ומלבד יחידי סגולה שהשקיעו עצמם בלימוד כראוי, כולנו ניזוקנו מכך, וכל אחד קוטלג לאיזה מחנה הוא משתייך.

שתי רעות נוצרו בעקבות העובדה הזו. האחת היא התוצאה הבלתי נמנעות, שהמחנה השני הרגיש דחוי ולא בנוח בישיבה. מדובר לא רק על בחורי הישיבה, אלא גם על חלק מצוות רבני הישיבה שליט"א.

בעיה שניה שהתעוררה בעקבות כך, והתעצמה עם הזמן, היא שבעקבות כך שהמחנה האחד קיבל גיבוי מוחלט וגושפנקא השקפתית מצד הנהלת הישיבה [תוך כדי שימוש בשיחות המשגיח הרעיוניות על עניינים שבמסורת וכו'], היו בחורים ובוגרים, שפעלו במעשה כפי אוירת הרוח הדומיננטית מצד הנהלת הישיבה, בניגוד מוחלט לעמדת הוריהם ודמעות אמותיהם. הם חונכו בישיבה, כי ההורים שטחיים, ההורים לא מבינים, ההורים נגועים ב..., ובכל מקרה אין ציות להורים, כי לנו יש הוראות השייכות לבני תורה המובחרים.

כדי לחדד את הקטסטרופה, נבהיר כי העיסוק שלנו בנושא הוא בבעיה כפולה ומכופלת, כאשר אין מדובר בבחורים מבוגרים ואברכים שכבר השתכנעו מהשקפת המשגיח שליט"א, אלא אף בבחורים צעירים שעשו מעשים בניגוד למה שחונכו וקיבלו, ובניגוד להבנתם הבסיסית, מתוך רוח חברתית ורצון להיות מקובלים במחנה הדומיננטי שקיבל את הגיבוי.

פרק ז

הנסיונות וההפרעות להשבת הישיבה למצבה הישן

בחודש האחרון היה הרב ארנברג עסוק שעות רבות בפגישות ארוכות בבתיהם של ראשי ישיבות שונים, והורים של בחורים מהישיבה, בנסיון לנסות לפרוס את העוגה ולהותירה שלימה. כלומר, לא לסגת מהשינויים שאירעו בשנה וחצי האחרונים, אך הסכים לתקן תקלות חמורות שהוא מודה שאירעו לאחרונה.

במקביל ידוע היה שהרב נוביק מתכנן להמשיך במלוא הכוח להסביר את משנתו בכל נושאים אלו, וכפי שגם אמר חתנו בשמו, בדברים שפורסמו בעיתון הפלס בערב הבחירות, כי "המערכה עכשיו היא העמדת הדת הרבה יותר מהמערכה בתשמ"ט"!!! וכפי שהבהיר באותו זמן מפורשות, כי אחרי הבחירות נתפנה לכך יותר להסביר את הנושא. [המעוניין לקרוא את הדברים בהרחבה, יעיין בסוף החוברת בכתבה שהובאה במלואה].

לאחר חודש של נסיונות אין ספור שנערכו בין צוות רבני הישיבה עם הראש ישיבה במטרה להחזיר את הישיבה למצבה הראשוני הקדום, כללו רבני הישיבה שני תנאים בסיסיים: האחד השבת הקו הקודם של הישיבה, של ניתוק מוחלט של הישיבה ובוגריה מעירוב בנושאים פוליטיים, ובנושאים השנויים במחלוקת. והשני הוא, פתרון בעיית אברכי הקהילה המתסיסים ומנחילים דרכי השקפה מעשיים בתוך הישיבה ובין בחוריה.

בשיחה האחרונה שהתקיימה עם מורנו הרב רוטשילד שליט"א ביום האחרון [ערב חנוכה], החזיר הראש ישיבה הרב ארנברג שליט"א תשובה סופית, כי אמנם היתה תקלה חמורה בכל נושא אמונת חכמים וערעור סמכותם, ולכן הוא והרב נוביק יכתבו מכתב על נקודה זו. אך בה בעת הוא הבהיר, כי הקו החדש לא ישונה, והוא יחד עם הרב נוביק החליטו, כי האברכים ימשיכו לתת את הרוח ההשקפתי והמשיחית בישיבה. ואף הביא דוגמא ברורה, כי אם יתקיים היום שוב מערכת בחירות, יתקיימו כינוסי בחירות לבוגרי ישיבת חדרה [אמנם לא בהשתתפות הצוות].

בשורה התחתונה הבהיר, כי אמנם יפעל בכל יכלתו כי כל הבחורים ירגישו בנוח בישיבה, אך בענין הנהגת הדור דעתו כי אין היום הנהגה לדור, ובכל מקרה הויכוח אם יש הנהגה לדור, אינו נוגע ל"חדרה", לחדרה יש מסורת, והיא אינה זקוקה להנהגה.

ואכן, ההמשך ידוע בדברים שנשא הבוקר הראש ישיבה לצד תליית המכתב [למשך שעה] שבו הובע חרטה וצער על התקלה שאירעה בישיבה בנושא אמונת חכמים, לעומת זאת בדברים שנשא הבהיר את דעתו האמורה על כך שאין הנהגה לדור, והאשים בוטות את ההורים שהלכו לשאול את גדולי הדור מה לעשות עם בניהם במצב הנוכחי, וכן את כל מי שעומד מסביב לגדולי הדור, במילים חריפות וקשות במיוחד, מה שהעצים את הבעיה שהיתה עד עתה בישיבה. ומנגד דיבר דברים ברורים על כך שהוא כפוף למסורת שבידו, ולא לשום דבר אחר. וגמר את דבריו, בדרישה מוחלטת מהבחורים שנאמנים למרות אחרת מהרוח שהוא מתווה בישיבה, לעזוב את המקום ומיידית.

ובכל זאת, ולמרות הכל, כפי שכבר כתבתי בתחילת הדברים, כולנו מקבלים את דברי גדולי ישראל הלכה למעשה, ומהוראתם לא נסור.

לסיום הדברים, נקווה שתהיה לנו ישיבה שתסמל את כל מה שהיה תמיד ב"ישיבת חדרה" כימים מקדם.

הלוואי שתהיה לנו ישיבה כפי המשפטים שאמר הרב ארנברג בדבריו היום בהיכל הישיבה:

"המושג שחונכנו, המושג שקיבלנו מה זה ישיבה"...,

"אין ענינה של ישיבה לעסוק בשום דבר זה לא קשור לישיבה"!

"השקפה הטהורה תשאירו לאחרים"!

"זה לא ענייננו זה לא קשור אלינו"!

"אין לנו שום קשר עם העולם החיצוני, זה ישיבה".

לשלימות הסוגיא, נציג את עמדת צד חדרה החדשה בנספחים המצורפים כמות שהם.

דעת הרב ארנברג בהודעה שהוקלטה בנוכחותו על ידי מקורבו ואיש אמונו ר׳ גדלי׳, ונשלחה בשמו לבוגרי הישיבה.

ודעת הרב נוביק, בדברי חתנו ר׳ ישעי׳ שולזינגר שנאמרו בבהירות בכינוסי הבוגרים והתפרסמו בעיתון ״הפלס״.

נספח א'

דעת הראש ישיבה בענין ההצבעה, כפי שנשלחה לכל בוגרי הישיבה מאת מנהל ועד הקהילה מקורבו של רה״י ר׳ גדלי׳ שאר ישוב

ידידי וחברי בוגר הישיבה, מדבר פה גדליה, למדנו שנים ביחד אהבנו אחד את השני ונמשיך באהבת רעים לתמיד ולא ניתן לגלים העכורים להפריד בינינו, חונכנו בישיבה ליראת שמים, כותב ראש הישיבה במכתב, במשך שלש עשרה שנה שהציבור שלנו עובר גל של מחלוקות, בפונוביז׳, בבתי דינים בבני ברק ובכל הנושאים, דילגו על זה בישיבה, גם כשהיה קשה להבין, **הרה״י והמשגיח חינכו תבין שאתה לא מבין**, ואל תתערב במחלוקת.

ועכשיו, ביום חמישי האחרון זרקו את הישיבה לגל המחלוקת, מאיימים לסגור את הישיבה, כבר לפני שנתיים הם אמרו את זה שתוך שנתיים הם יסגרו לנו את הישיבה, אל תהיה פתי אל תאמין לשמועות שאומרים לך בכל מיני הודעות קוליות, וכל מיני דברי אחרים, תן להיגיון הבהיר לעבוד, אל תיסחף לרגש, גם בחטא העגל ראו איך שמיטתו של משה מוטלת, תפנה להיגיון, תבין, **חינכו אותנו לא להתערב** ומנסים בכח לערב אותנו. נלחמים בנו, אם אתה מצביע ג׳ אתה נלחם בישיבה.

לא באנו להתערב במחלוקת בין גדולי ישראל – בגלוי, ולכן אני רוצה לספר לך מה ששמעתי שאתמול התקשר בוגר לראש ישיבה ואמר לו שלא מבינים מהמכתב ברור מה הוא רוצה, **אמר לו הרה״י מי שבר דעת מבין שמצביעים ׳עץ׳ ו׳זך׳, ׳בני תורה׳.** לא כי אנחנו מתערבים במחלוקת, כי אנחנו נלחמים על הכבוד של הרבע׳ס שלנו, כי אנחנו נלחמים על הישיבה כי היא בית חיינו, כמה הם לחמו בנו ברישום, **כמה הם לוחמים בנו בגיוס, כמה הם לוחמים בנו בגיוס;** אנחנו לא מתערבים במחלוקת, אנחנו שומרים לנו על הבית, ניתן להיגיון הצרוף לדבר, נשמור לנו על הבית, למען כבודם לא נחשה.

ומי שרוצה לשמוע את הדברים ברור יכול להתקשר לראש ישיבה, ואם לא יענו לו שם הוא יכול להתקשר למשרדי ועד הקהילה, אם לא ינתקו לי את הטלפון, 046228873 לשמוע את הדברים ברור, ושוב אנחנו לא מתערבים, אנחנו שומרים על הישיבה כי היא בית חיינו, אנחנו נלחמים בכל הכח במי שרוצה למחוק אותנו, הם אמרו את זה ברור פעם והם אמרו את זה השבוע עוד פעם ברור, והם אומרים את זה, ומשתמשים בכל מיני בוגרים שגם בישיבה עצמה היו נגד הישיבה, בשביל לעשות לנו דמגוגיה זולה, לא ניתן להם, נצביע כולנו ׳בני תורה׳ בשביל הישיבה, להגן על הישיבה, לא כדי להתערב במחלוקת.

כינוסים מרשימים לבוגרי ישיבת "כנסת יצחק" חדרה על חובת השעה התקיימו בבני ברק, ירושלים ומודיעין עילית

מורנו המשגיח שליט"א: "המערכה עכשיו היא העמדת הדת הרבה יותר מהמערכה בתשמ"ט; אולי אחרי הבחירות נתפנה לכך יותר..."

מאת י. שכטר

מאות אברכים מבוגרי ישיבת "כנסת יצחק" - חדרה, התכנסו במוצש"ק פרשת לך לך באולמי 'ערלוי' בבני ברק, וביום רביעי באולמי 'היכל יצחק' בקרית ספר, וכן במוצש"ק פרשת וירא בבית המדרש צאנז בירושלים, לכינוס חיזוק בענייני השעה ולמען רשימת "בני תורה", הצועדת בדרך עליה חונכו בישיבה הקדושה ולאורם של רבותינו זצוק"ל ויבלחט"א. במרכז הכינוס הובאו דברים נוקבים מהמשגיח הגה"צ רבי טוביה נוביק שליט"א.

אחד מחשובי האברכים שנשא מדבריותיו בכינוס, פתח: "כאשר התקשרו להודיעני על מקום הכינוס כאן, נזכרתי במה שהיה מספר הגרמ"מ שולזינגר זצוק"ל על מרן הרב אברמסקי, מתקופת היותו רב בסלוצק שברוסיה הסובייטית. באותם זמנים גזרו הסובייטים איסור חמור על ברית מילה, ומי שרצה לעשות ברית מילה היה מודיע בצנעה לרב, שביום פלוני במקום פלוני הוא צריך למול את בנו. הרב היה מודיע זאת למוהל, אולם היה אסור לו לומר למוהל ח"ו היכן הברית... לפי ההסכם, ביום המיועד בשעה המיועדת, היה מגיע המוהל סמוך לבית הרב, והרבנית הייתה יוצאת עם סל בידה, כביכול היא הולכת לקניות בשוק. המוהל היה הולך אחריה במרחק ראייה, וכשהיו מגיעים לבית בו היה מיועד הברית, הייתה מניחה לרגע את הסל, כאילו מסדרת משהו, וממשיכה הלאה. רק אז ידע המוהל את מקום הברית.

בימינו, בבני ברק הסובייטית, כשקבוצת אברכים רוצה להתכנס ולדבר דברי חיזוק, אז ח"ו אסור שיידעו הם בעצמם את מקום הכינוס עשרים וארבע שעות לפני כן. רק ברגע האחרון ממש, מי שיגיע לכתובת זו וזו, יאמרו לו היכן האירוע...

יעקב אבינו נפגש עם המלאך של עשו, "ותקע כף ירך יעקב וגו' והוא צולע על ירכו", ואח"כ כתוב "לא יקרא שמך יעקב כי אם ישראל כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל". נשאלת השאלה: מהו "ותוכל"? הלא היה מאבק והוא יצא צולע! ואולי ניתן לבאר כך: המאבק בין יעקב לשרו של עשיו לא היה במכות, אלא מאבק אידיאולוגי על 'עולם הזה' מול 'עולם הבא', ויכוח שורשי וחמור. בו ברגע ששרו של עשו מתחיל לתת מכות, הווי אומר שיעקב כבר ניצח, שהרי העומד מולו הוצרך להסיט את הוויכוח לפסים אחרים... אם כן, ברגע שיעקב אבינו קיבל מכה - יודע הוא: "ותוכל"!...

כולם מבינים שלא התאספנו כאן ל"אספת בחירות". הציבור פה יותר מדי איכותי עבור אספות כאלו. בנוסף, בטוחני שאיש מן הנאספים כאן לא יכול לשער עד כמה שקשה לי לדבר פה, אולם צלצל אלי אברך יקר בשליחות אחד הרבנים שליט"א, שפנה אליו וביקשו לומר לי, שלגודל גורליות המערכה אין שום תירוץ בעולם שיכול לפטור מזה, וכל אחד מחויב מה שהוא יכול להועיל. אני מקדים זאת בשביל לומר, שאף אחד אינו יכול לפטור את עצמו משום דבר, לא משום קושי ולא משום טענה, ולכן אני פה.

על מה בעצם נסובה המערכה? - זו מערכה עמוקה ורחבה מאד, אין זו המסגרת להיכנס לנושא בכללותו, יש בו המון פרטים והמון נושאים. אפשר לדון שבוע על מה להתמקד, ועל מה לדבר. אנחנו לא מתכוונים להיכנס פה לנושאים אידיאולוגיים, על דרך זו או דרך אחרת, על שיטה פלונית או שיטה אחרת, כי לא זה הנושא. כלומר, אנחנו עדיין לא אוחזים בנושא הזה, אנחנו אוחזים הרבה רחוק מכך, ביסודי היהדות ממש, וממילא הכל מכאן ואילך מיותר.

המשגיח שליט"א התבטא בשיחה פרטית: **"המערכה עכשיו היא העמדת הדת הרבה יותר מהמערכה בתשמ"ט.** יש פה כאלו, מסתמא, שאינם יודעים מה היה בתשמ"ט, אולי אחרי הבחירות נתפנה לכך יותר... אבל בכל זאת: בתשמ"ט כל גדולי הדור התלכדו יחד במאבק. די אם נזכיר שמרן הרב אלישיב הופיע אז פעם ראשונה בכלל בציבור, שהוא יצא מן הד' אמות שלו. לימים נתברר שמרן הרב שך ביקש מאוד מהרב אלישיב שידבר בכנס בבנייני האומה, והרב אלישיב אמר שלא שייך, הוא בחיים שלו לא דיבר, והוא לא בר הכי וכו', והרב שך קיבל את דעתו. אחרי הכנס, הרב אלישיב חזר הביתה ואמר להם בבית שהוא חשש שמא בשעת מעשה הרב שך יבקש שוב, ולכן הוא הכין דרשה! כיצד ייתכן לומר שכעת זו מערכה יותר חשובה מתשמ"ט? **"מן המחלוקת בין גדולי ישראל רחוקים אנו, ופשיטא שאין לנו להתערב, אבל המערכה עכשיו היא לשבור את שלטון העסקנים. זהו הנושא".**

המצב היום, מי שיודע אפילו מעט ממה שקורה, מזעזע כל לב. יש קבוצה של אינשי דלא מעלי, בריונים ממש, שבכוח הזרוע ובכל הכוחות העומדים לרשותם שולטים שלטון בלעדי בכל המנגנון, בכל המערכת. הכל כפוף אך ורק אליהם, והדיבורים מיותרים. אין פה שני צדדים. מי שמכיר את המציאות, אם הוא לא מחליט לעצום עיניים בכוונה, אם הוא לא נוגע, אם אין לו איזו שנאה תהומית - אין פה שני צדדים.

הקושי היחיד פה במערכה, שב"ה כולנו בני תורה היושבים ולומדים יומם ולילה "וכל בנייך לימודי ד'". ב"ה הדברים הלא נקיים הללו באמת אינם מעניינינו ולא מעניינים אותנו. איננו יודעים, חיים כעדר, מאמינים כביכול שגדו"י מדריכים ומנהלים ומובילים... אולי טיפ טיפה אתן כמה דוגמאות על קצה המזלג.

אברך מק"ס הגיע בשבוע שעבר לפני תחילת הזמן למשגיח שליט"א ושטח את שאלתו ובקשתו. הוא יודע שאם יפעל למען תנועת בני תורה, הוא יפוטר מהכולל. כך ברור לו לפי המצב. הוא לא מרגיש שיש לו מספיק את כוחות הנפש לכך, והוא בא למשגיח שיחזק ויכוון אותו; הוא רוצה פשוט להיות חזק, רוצה לקיים "בכל מאודך", שיהיו לו הכוחות לעמוד בניסיון, לצאת ולפעול אדעתא דהכי. אמר לו המשגיח: "סיפורים כאלו שיבהירו לך את המצב לאשורו ויחזקו אותך, מסתובבים לדאבוננו לעשרות. אבל אולי הם נשמעים לך תלושים, בלי שם וכתובת, מי יודע מאיפה זה מגיע וכו', אבל בוא ואספר לך מה שקרה אצלנו בישיבה, ישיבת "כנסת יצחק" בחדרה. בחור שנשמע להוראתם הרשמית של מועצה"ת, נסע להתייצב בלשכת הגיוס. כמובן, אני לא אגיד לך מה הוא עבר שם, תצילנה אוזניים משמוע, ירחם השם, אבל אגיד לך דבר אחד: הבחור הזה חזר לכאן בחור אחר, זה לא הבחור שהיה! הבחור שלמד בישיבה - התגייס לצבא! לכאן חזר מישהו אחר! הוא עבר על "אחרי לבבכם", "אחרי עיניכם", על הכל... תסמרנה שערות ראש ממה שקורה שם! בלי שום דמיון למה שהיה בזמננו אנו שנסעו למלא פרטים ולחתום. שעות של ויכוחים אידיאולוגיים עם הגרועים שבהם, שתפילתו של כל יהודי חרדי היא שבנו לא יפגוש בטמאים כאלו אף פעם בחייו. נורא מאוד! "ובכן", סיים המשגיח, "דע לך, בחור מישיבת "כנסת יצחק" התקלקל בצבא!"

את הסיפורים האלו, אסור חס ושלום לגדולי ישראל לדעת. אסור באיסור גמור שיחדרו לתוך החדר סיפורים כאלו! הלא אם יישמעו הסיפורים יהיה ברור שאסור לנסוע, לא להתייצב, וזה הכי גרוע, זה לא ייתכן! אז הם לא יודעים מזה, ושהציבור ימשיך לקבל שטיפות מוח של "כבוד התורה"... המלחמה המטורפת הזאת של 'מי בראש', היא הדבר היחיד שמעניין את העסקנים האלה - 'מי בראש'. אין מישהו אחר, אין שיטה אחרת, ועל זה הם יחריבו את הכל עד היסוד. הם יקחו בחורים וישלחו אותם לצבא, יטמאו את נשמותיהם, הכל למען העיקרון היחיד של שתלטנות - שידעו כולם שהחוג שלו הוא הוא מנהיג את הדור ואין בלתו.

למה? למה?! מה קדושת ההתייצבות הזו? זה נהיה מין מצווה, מצווה הכי גדולה בתורה. בחור שח"ו רוצה בהוראת רבותיו למסור נפש ולא להתייצב לצבא, ירחם ד', עובר טרור! על מה? על קדושת ההתייצבות בלשכת הגיוס? עד העלונים של ארגוני צדקה הגיעה המצווה הזאת. רבותיי, איפה אנחנו חיים? ירחם ד'! הכל, שום דבר לא אכפת להם, מי בראש!

זהו המנגנון! וזה מה שאתה הולך לבחור, ח"ו.

יודעים כולם, הייתה הפגנה גדולה באסרו חג שבועות נגד הגיוס. פרסמו בשם אחד מגדולי ישראל שלא לצאת להפגנה. אף אחד לא ידע, לא הסתובבו דברים ברורים, מה הוא אמר, איך הוא אמר... הוא רק לא עודד את היציאה להפגנה הזאת. המשפט הכי חריף שהיה בשמו בעיתון המפלגתי בשם אחד המשגיחים היה שאמר שההפגנה לא תעזור, אבל גם לא צריך להפגין נגד מי שרוצה להפגין, אין בזה תועלת. מכאן ואילך כל אחד יודע, יותר נכון אף אחד לא יודע, אבל כל אחד מה שהוא יודע - ג"כ מספיק. טרור חובק עולם חווה כל מי שהעלה וסבר בדעתו להשתתף בהפגנה הזו, ובלי בושה! מורנו ראש הישיבה שליט"א קיבל טלפון בבוקר יום ההפגנה עצמו, עם הודעה ברורה ורשמית: "אם אתה מאפשר לבחורים לצאת להפגנה - אתה תסבול טרור כמה שרק נוכל! בכסף, ברישום, כל מה שנוכל!" כך, בלי בושה! מה קרה? הר"י שלכם אמר לכם לא להפגין? אז מישהו מפגין, מה קרה? אל תצאו להפגין. לא, חס ושלום מישהו אחר פה הוביל איזשהו מהלך - אז ייחרבו ישיבות, ייחרב עולם התורה... רשעים! מה אכפת לכם שההפגנה תצליח? והרי זה נחוץ שכל העולם כולו יידע על קבוצה מסוימת המתנגדת לגיוס?! דעת רבותיכם שאינם מאמינים בהפגנה שזה יעזור? אז אל תבואו ושבו בבית. מה אכפת לכם שאחרים מוחים? מה הרשעות הזו? בשם מה ומי אתם הולכים פה להחריב את עולם התורה?

לא! יש משהו יותר חשוב - 'מי בראש'! לא ייתכן שמישהו אחר יוביל מהלך!...

לפני שנתיים היה עסק ביש בחדרה בנוגע למוסד "בית יעקב" בעיר. המשגיח שליט"א קם ונסע עם קבוצת אברכים לב"ב לנסות להסדיר את העניינים, ולא ניכנס כעת לכל הפרטים של הסיפור. אחד מהעסקנים הבולטים מהקבוצה המנהלת את בתי גדולי ישראל, אמר להם בפנים במילים אלו: "אני אסגור לכם את הישיבה! אני לא מבטיח תוך שנה, אבל תוך כמה שנים **אני** אסגור לכם את הישיבה!".

מבצר התורה ישיבת "כנסת יצחק", מה פשעה ומה חטאה? לא משהו מיוחד, אותו חצוף פשוט מרגיש שהוא לא שולט שם! ואם הוא לא שולט שם - אז הוא יסגור את הישיבה!

האם מתאים בכלל שנדון כעת על נושאים אידיאולוגיים? מי צודק ומה הדרך? הלא אנחנו נמצאים חמש מאות שנות אור קודם! עסקנים הקימו 'מאפיה' של פושעים שמנסים להחריב כל דבר קיים! רק דבר אחד יש - 'מי בראש'! ועל זה הם מוכנים להקריב הכל, על ה'מי בראש' הזה! אז יש פה שני צדדים לדון בהם בכלל?! וכי מה צריך לדעת? רק את המציאות!

הרי גם לדבריהם הם, הייתה הוראה שלא להפגין נגד מי שמפגין. אז מה? זה מחייב אותם? רק כשזה מועיל לאינטרסים הם ישתמשו בשמם של גדולי תורה. אבל באמת - וכי זה מחייב אותם משהו?!

לפני חודשים אחדים היה מקרה. ארגון בירושלים נכשל ושלח קבוצת בנות למפגש עם בנות ממגזרים אחרים. היה עיתון שחשף את זה לציבור. מכשול, תקלה. מכלי ראשון שמעתי כי בשיחות טלפון שדיברו עם המנהל, הוא חזר ואמר שזה לא היה על דעתו. "לא ידעתי, היה כשל, לא הודיעו לי". [וכאן המקום לציין, דרך

אגב, שבעקבות פרסום הכתבה הזו התקיים כינוס של כל מנהלי הסמינרים עם מנהלי הארגון, ודנו איך קרה כדבר הזה שהמנהל אינו מודע למה שקורה, ועל אחר מינו איש קשר שיהיה אחראי לתאם בין כל דרגי הנהלת הארגון לבין מנהלי הסמינרים. ואם כן, החשיפה אכן פעלה את פעולתה!] - אבל מעל גבי עיתון המפלגה נמרחה "מודעת הכחשה" ענקית, שהדבר פשוט לא היה ולא נברא.

בסדר. לא היה? אז לא היה... אבל השאלה היא אחרת: מאותו רגע שנחשפה התקלה הזאת, אותו מנהל מוסד הפך ליקיר העיתון. פלאי פלאים. יום אחד תמונה עם גדול זה ויום ב' תמונה עם גדול אחר, יום אחד כתבה על תוכניות כאלו ומיזמים אחרים וכו'. במשך שבוע שלם הוא היה הנושא הכמעט מרכזי בעיתון. ואכן הבן שואל: על מה ולמה? מה המהומה?! לא היה? מצוין, הלאה. מה קרה?!

אבל השאלה היא שאלת תם, כי אכן קרה דבר נורא ואיום מכל: מישהו אחר הוביל מהלך. וזה - הכי גרוע.

הא למדת, שאין דבר שהם אינם מוכנים להקריב על מזבח ה"מי בראש". - את הישיבות, את ה"בית יעקב", את הסמינרים, את החינוך. אז יש פה שאלה? יש פה שני צדדים? עם מי אנחנו מתעסקים?!

שמעתי שבשבוע שעבר היה בעיתון המפלגתי מודעת אבל של עמוד שלם, מ... ערוץ רדיו. מסווה הבושה הוסר לחלוטין, הרדיו כבר בתוך העיתון! פשוט עיתון שמתחרה ב"משפחה" על קהל החרדים החדשים...

ובכן, הדפיסו עיתון שלם על פעולותיו הברוכות של המנוח זצ"ל, הכל, עמידה ברמה על משמר היהדות, על משמר ההלכה, וכו'. אבל, נושא אחד בל יראה ובל יימצא - גזירת הגיוס! אין, לא קיים! לא היה ולא נברא! בשנה האחרונה הוא לא דיבר מזה ולא עסק בכך!...

אתה משפשף עיניך בתדהמה, אבל ההסבר ידוע וזועק: - ראש הישיבה הגאון הגדול רבי שמואל אויערבאך שליט"א הרי דיבר בהלוויה ומיקד את הדברים בנקודה זו שממלאת את כל חלל דאגתו - ובעקבותיו דיברו עוד, ועלה הנושא לכותרות כידוע - על הגיוס...

אנו מדברים בנוסח פנימי, מלב אל לב. אולי על קצה המזלג, ראוי לתאר מעט ממה שעוברת הישיבה הקדושה "כנסת יצחק", לא מהיום אלא מזה כבר ארבע וחצי שנים, מנחת זרועם של הני בריונ', עסקני המפלגה ועסקני בתי החצרים.

ואני רוצה להגיד לכם משפט שאמר רה"י הגר"י ארנברג שליט"א. תקשיבו טוב, הוא אמר: "אל תחשוב שהם רודפים אותי כי לרבי שמואל יש פה דעה בישיבה, הם רודפים אותי כי לי יש דעה בישיבה! הם לא יכולים לשמוע מציאות שיש מקום אחד בעולם שהם לא הבעלי בתים שם!". יושב ראש ישיבה, שמעז לעשות ככל העולה על רוחו, ולא מקבל תכתיבים! זה, זה, פני הדור! נו, אז למישהו יש שאלה?

אני אומר לכם באחריות: אין מי שמזלזל בגדולי הדור כמו באי ביתם הללו. כתוב במשנה שבעקבתא דמשיחא "אויבי איש אנשי ביתו" - אף אחד לא מסוגל כ"כ להתחצף אליהם - "אויבי איש אנשי ביתו". בשום דבר הם לא מושמשמעים, בכלום, לא משתפים בכלום, לא מערבים בכלום.

דבר אחד אנחנו מבקשים. כל פתק "עץ" בקלפי צועק דבר אחד: אני רוצה שלטון תורה! אני רוצה שלתורה תהיה זכות להביע דעה. זה הכל! אין לנו היום מקום אחר! אין מקום אחר שיש הבעת דעה לגדולי הדור. כשצריכים אותם ל'רצפט' לוקחים. מעבר לכך - כלום! לא צריך שום דבר יותר מאשר לדעת את העובדות.

בכל הדורות היו ב"ה גדולי ישראל וכל אחד הנהיג את עדתו ברמה, ע"פ דעתו וע"פ הבנתו. הוא תלמיד שלו וההוא תלמיד שלו. עד כדי כך - יש דרשה של אחד ממרביצי התורה משנת תשמ"ט, שהוא מדבר שם בהפלגה גדולה איזה חסד עשה הקב"ה ששני גדולי הדור כיוונו לאותה דעה ושמרן הרב אלישיב ג"כ הסכימה דעתו עם דגל התורה, ומסביר שם באריכות שזה לא היה חייב להיות, שהיה יכול להיות שהרב אלישיב יהיה בדעה שונה, ואז יהיו לנו שתי דעות של שני גדו"י, דעת מרן הרב שך כך, ודעת מרן הרב אלישיב אחרת. לא עלה על דעתי אף פעם מה בער לו כ"כ להגיד את זה, אבל אולי זה היה כעניין "נבואה שצריכה לדורות". "ב"ה שזכינו", כך הוא גומר, "אין לנו מחלוקת ואין לנו נידון, והרב אלישיב הולך בדעתו של הרב שך".

בשנת תשל"ו היו בחירות פנימיות באגו"י. גדולי ירושלים מרנן הגר"י אברמסקי, הגר"ח שמואלביץ והגרש"ז אויערבאך תמכו ברב מנחם פרוש, וגדולי ב"ב מרנן הסטייפלער והרב שך תמכו ברב שלמה לורנץ. תלמידיהם הצביעו כך ותלמידיהם הצביעו כך. הגרמ"מ שולזינגר זצוק"ל היה ללא ספק גדול תלמידי מרן הגר"י אברמסקי, והוא היה גם מהמקורבים והתלמידים הקרובים ביותר של מרן הסטייפלער. נו, אז יש עוד חזון יחזקאל דלא כהאבי עזרי, מה קרה? ויש עוד שערי חיים דלא כהקה"י, מה קרה? זו המחלוקת היחידה שלהם? דעתם כך ודעתם כך, ותלמידיהם יעשו כך ותלמידיהם יעשו כך.

כשנפטר הרב שך, מיד כשנפטר, זכיתי לשבת אצל אחד מגדולי ישראל. הוא תיאר את זה בכאב גדול, הוא אמר: "קם דור שנולד לדור שהיה מנהיג לדור". חושבים שהוא 'אדמו"ר', שכשנפטר מעבירים את הכיסא למישהו אחר. עכשיו יתחילו לריב על הכיסא של הרב שך! הרב שך לקח איתו את הכיסא לבית הקברות! הרב שך נפטר, מה אתה חושב, שזה חסידים? מעמידים ממלא מקום? נהיה מישהו חדש? הרב שך נפטר, ומאותו יום ואילך מתחיל דור חדש! כל גדול בישראל ינהיג את תלמידיו ע"פ דרכו.

זכינו למתנת שמים וכל ישראל מקצה אל קצה קיבלו את מרותו של מרן הרב אלישיב. הוא לא ביקש את זה, הוא לא חיפש את זה, הוא לא עשה שום פעילות בעניין. תלמידים שלו לא נתנו מכות לאף אחד, ולא איימו על אף אחד ברצח אם הוא לא ירשה שיעשו אצלו בבית כינוס למען כבודו. והרב אלישיב נפטר, מה יותר לגיטימי ממחלוקת בין גדו"י?

צריכים לדעת, שוב החלה מלחמה על התורה. להגיד שלת"ח אסור להביע את דעתו כי זה נגד דעת ת"ח אחר? זהו? התורה שלו היא אפס? יש מישהו בעולם שסבור שהוא אפס? אז יש שתי דעות! בקום המדינה גדו"י נתנו עיניהם בפוניבז'ר רב לשלוח אותו לכנסת, אז הוא אמר להם שהוא לא מספיק עשיר, כי על הדברי כפירה ששומעים כל יום צריך לעשות קריעה, ואין לו כסף לקנות כל יום בגדים חדשים. אני שואל אתכם שאלה אמיתית: מאיפה לאנשים יש כסף להיות מנוי על העיתונים שלהם? מאיפה? אתה מקבל כל יום הביתה דברי בלע ושטנה מהסוג החמור ביותר! דברים שאסור להחזיק בבית! כופרים! אפיקורסים! המילים הכי הכי נמלצות! על מי? על האנשים שיש להם רב! על אנשים שיש להם רב'ה שמורה דרכם! מאיפה זה בא?

אני מפחד לחזור על המילה. אתמול שמעתי מאחד מגדו"י שהוא אמר שמפתחים פה מגמה מסוכנת ביותר. אני מפחד לחזור על המילה הזאת, ואני אומר לכם - זה לא אני. הוא אומר: לא היה מעולם ביהדות מושג שאסור לגדולי ישראל להיות חלוקים בדעותיהם. על הרמב"ם היה מותר לחלוק, על הרשב"א היה מותר לחלוק, על החזו"א היה מותר לחלוק ועל הבריסקער רב היה מותר לחלוק. עכשיו נהיה מושג: על הקב"ה ועל גדול הדור אסור לחלוק, ומי שחולק הוא מין וכופר ואפיקורס ורשע, ויינו יין נסך. אנחנו יודעים מה קורה פה? זה מלחמה על עצם זכות הבעת הדעה של התורה! לתורה אסור להביע דעה? מה קורה פה?

מה אנחנו מבקשים? מה אומר כל "עץ" בקלפי? אני רוצה שלתורה תהיה זכות הבעת דעה. כשהם העמידו את זה בכזה מאבק, זו מלחמת דת ומלחמת קיום, כשמעמידים מלחמה אם לתורה מותר לדבר. האם יש פה צד שני?

בין בוגרי הישיבה אפשר לדבר קצת יותר לגוף הדברים, אחד מרבני הישיבה נשאל לאיזו מפלגה לבחור והשיב עם מעשה במרן המשגיח דמיר רבי ירוחם שנשאל ע"י אחד מרבני המזרחי מדוע אתה מדבר בעד אגודה ונגד המזרחי?... אמר לו ר' ירוחם אני לא עוסק בישיבה לא באגודה ולא במזרחי, אני מדבר על תורה וירא"ש, אם לכם זה יוצא שזה בעד אגודה ונגד המזרחי הרי זו בעיה שלכם.

אמר אותו רב מרבני הישיבה שכמדומני כל בוגר הישיבה אמור להבין באיזה מפלגה הוא אמור לתמוך, ואכן זו בעיה שלהם שכך אנחנו מבינים.

על מה אנו נרדפים? מה פשיעתו ומה חטאתנו? מה אנחנו רוצים לעשות רע? דבר אחד ויחיד, אנחנו סה"כ מבקשים להיות יותר טובים. לא היה בכלל ישראל מצב שהיהדות החרדית רדפה מישהו שרוצה להיות יותר טוב, הרי הכבוד שמרן הרב שך נתן לכ"ק אדמו"ר מסאטמר זה לא יאומן.

בעקבתא דמשיחא "יראי חטא ימאסו", לדאבוננו זה לא סוד שהמצב היום בכל התחומים מפחיד, התערבויות בבית יעקב, בחדרים, בסמינרים, פחד פחדים, הסמינר שולח נשים לעבוד בתעשייה הצבאית.

סיפר לי אברך שהיה השבוע בברית באולם וגשל של אחד המשפחות המיוחסות שבישראל. בעזרת נשים היה שולחן עם נשים חילוניות לגמרי, בגברים ישבו שולחן עם גברים חילונים לגמרי, אלו חברים וחברות מהעבודה... וכך הולכים מדחי אל דחי והכל עם הכשר והכל הוראת שעה.

וזכינו שמנסים לקום אברכים בני תורה ולהיות שבט לוי, רוצים לחיות יותר מרומם, יותר נקי, זה הבקשה היחידה שלנו. לא רוצים כסף, לא השתלטות, רק עצמאות בחינוך, מלחמה תוקפנית בצבא בלי ויתורים, רוצים להיות יותר טובים. ועל זה אנו נרדפים. מלחמה בקיצוניות. דברים שעד לפני כמה שנים היה מצוה לדבר עליהם, היום זו עבירה הכי גדולה... אדם שהוא קיצוני - אחת דינו לעוף מכל מוקד של השפעה.

וזו בקשתנו, לעשות איגוד של בני תורה ולשבת בתוך תיבת נח. זה הכל. **ואמר השבוע אחד מגדולי ראשי הישיבות לבאי ביתו: דע לך שכל האידישקייט בארץ ישראל תלוי בכמה קולות יהיו לבני תורה!".**

אנחנו באים להוכיח שאנחנו ציבור גדול וקיים שרוצה לחיות על פי תורה, איך שאנחנו מכירים את המושג על פי תורה, ואיך שכולם הכירו עד לפני עשר שנים. איננו מחדשים כלום, אנחנו מרא קמא ואנחנו מבקשים זכות לגיטימית להמשיך לחיות איך שגם אתם חייתם לפני עשר שנים.

וזה מה שאומר אותו רב מרבני הישיבה, שבוגר חדרה אמור להבין את זה לבד, כי זו הישיבה 'הפאנטית' היחידה בעולם שכל חיינו התחנכנו שם לקיצוניות. המקום היחיד בעולם בלי נגנים, והמקום היחיד בעולם שמנסים שיהיה בלי עיתונים ועוסקים שם בנושאים שלא כ"כ מקובלים לעסוק בהם במקומות אחרים. מפלגת בני תורה זה ההמשך הישיר לישיבת כנסת יצחק, ולאברך מכנסת יצחק אין מקום אחר. לכן אנו מטילים 'זך' ו'עץ' בקלפי, איננו פוגעים בכך באף אחד אחר.

יש עוד דבר שמבלבל הרבה אנשים, לא אאריך בו, אבל עובדה אחת שבאה ללמד על הכלל כולו. אני לא יודע מי הגאון שהגה קלישאה רוב מניין ובניין. למעשה, רוב מניין ובניין אצלם. זכיתי לשמוע מפי אחד מגדולי התורה שליט"א: "איזה רוב מניין ובניין? מה פלוני אוחז אני יודע, מה פלוני אוחז הוא אמר לי, מה פלוני אוחז... מה? כי הם מפחדים? הרי אין הולכין בממון אחר הרוב!... איזה רוב? מה רוב?"

לאחרונה התקיים כינוס ביארצייט של מרן הרב אלישיב בבנייני האומה. אמר לי בר דעת אחד: אם שמתם לב, ישבו במזרח רק אנשים שלא דואגים לכסף, רק רמי"ם וכו'. היה ראש ישיבה אחד שאיזה בחור בישיבה שלו הביא אותו לשם בלי לגלות לו שה'מאפיה' לא נותנים רשות... העיפו את הבחור מהישיבה, כי הוא 'הכשיל' את הראש ישיבה שלו.

יש אחד מגדולי ראשי הישיבות הנודעים, שהוא ממש מחוד החנית, הוא מפאר אצלם תמיד כל מזרח ומדבר בכל מיקרופון. באוזניי שמעתיו פעם מדבר באריכות על שלטון הפחד המסוכן שמופעל ע"י שלטון החצרות.

אני יודע בידיעה ברורה, אותו ר"י ביקר לפני כמה שנים אצל הגרמ"ד ליפקוביץ שליט"א, ושאל אותו: "מה עושים פה? הספרדים הקימו ארגון מרביצי תורה ספרדים, צריכים לדאוג להקים ארגון מרביצי תורה אשכנזים. השתלטו לנו על הישיבות, השתלטו על כל המגנגון, מה עושים?" כמובן שלא יצא מזה כלום, אבל זו דוגמא בעלמא מה זה רוב מניין ובניין.

אגיד לכם פסק הלכה. יש אחד מגדולי הרבנים, שלפני סוכות הגיע אליו שליח מרה"י הגר"ש אויערבאך שליט"א ושאל אותו, אם הולכים לרשימה נפרדת אם הוא יעזור או שלפחות לא יקלקל. הוא ענה לו שהוא לא יחתום, הוא לא מסוגל, הוא לא יכול, אבל הוא מבטיח שלא להתערב. שאל אותו הבן שלו: "ואם יבואו להחתים אותך מ... לא תחתום?" רק מהשאלה הוא התחיל לרעוד ואמר: "בטח שאני אחתום". שאל אותו בנו: "אבל הבטחת לא להתערב". ענה לו: "זה לא נקרא התערבות"...

מי שרואה את החתימה מבין שהחתימה הזו לא מביעה שהוא שייך, הוא אדם רחוק מפוליטיקות כרחוק מזרח ממערב, וענה תשובה כנה לחלוטין. זה נקרא להתערב? שחתמתי? מי שרואה את החתימה מבין שאין כאן שני צדדים בכלל. זה נושא ארוך ומורכב, ושוב, אנו בכלל לא מדברים היום אידיאולוגיות, אלא עובדות!

מוריי ורבותיי, אין שום ספק. אנו לא עומדים עכשיו בזמן פשוט, אנו עומדים בתקופה גורלית, ומהדהדת עכשיו הקריאה 'מי לד' אלי'! וכדאי, כדאי מאוד, לא להיות כמו חרבונא שעמד בצד ומחכה, הוא אומר בסדר, הוא כבר יראה, אם זה משתלם הוא ילך... אנחנו לא הולכים כי משתלם... כמו שהסטייפלער היה אומר שאנחנו לא מצביעים בבחירות בשביל תקציבים, לא בשביל שום דבר. אנחנו מצביעים כי כל פתק בקלפי הוא קידוש ד', הוא הכרזה קבל עם ועדה: אנחנו רוצים שלטון התורה!

יצויין כי במהלך הכינוסים הוקרא מכתבו של הגרמ"ד מינצר שליט"א, מראשי הישיבה, בו נאמר:

יום ו' עש"ק לסדר והיה ברכה

לכל הקרובים לליבי מאוד. הדרך הראויה לכאורה לכל חניכי הישיבה לנהוג בעניין האמור עפ"י דעת ראש הישיבה והמשגיח שליט"א ויכוונו לש"ש, ויה"ר שיתקדש ש"ש ולא ניכשל ח"ו.

ויהא רעוא שלא נזדקק עוד לכגון דא, ונזכה לקדש ש"ש ע"י עמלנו ויגיעתנו בתורה.

ונזכה במהרה לבניין ביהמ"ק ולביעור הרשעה מן הארץ.

בתפילה לד' הטוב
באהבה לכל אוהבי ויראי ד'
דוד מינצר